

Конституційне право

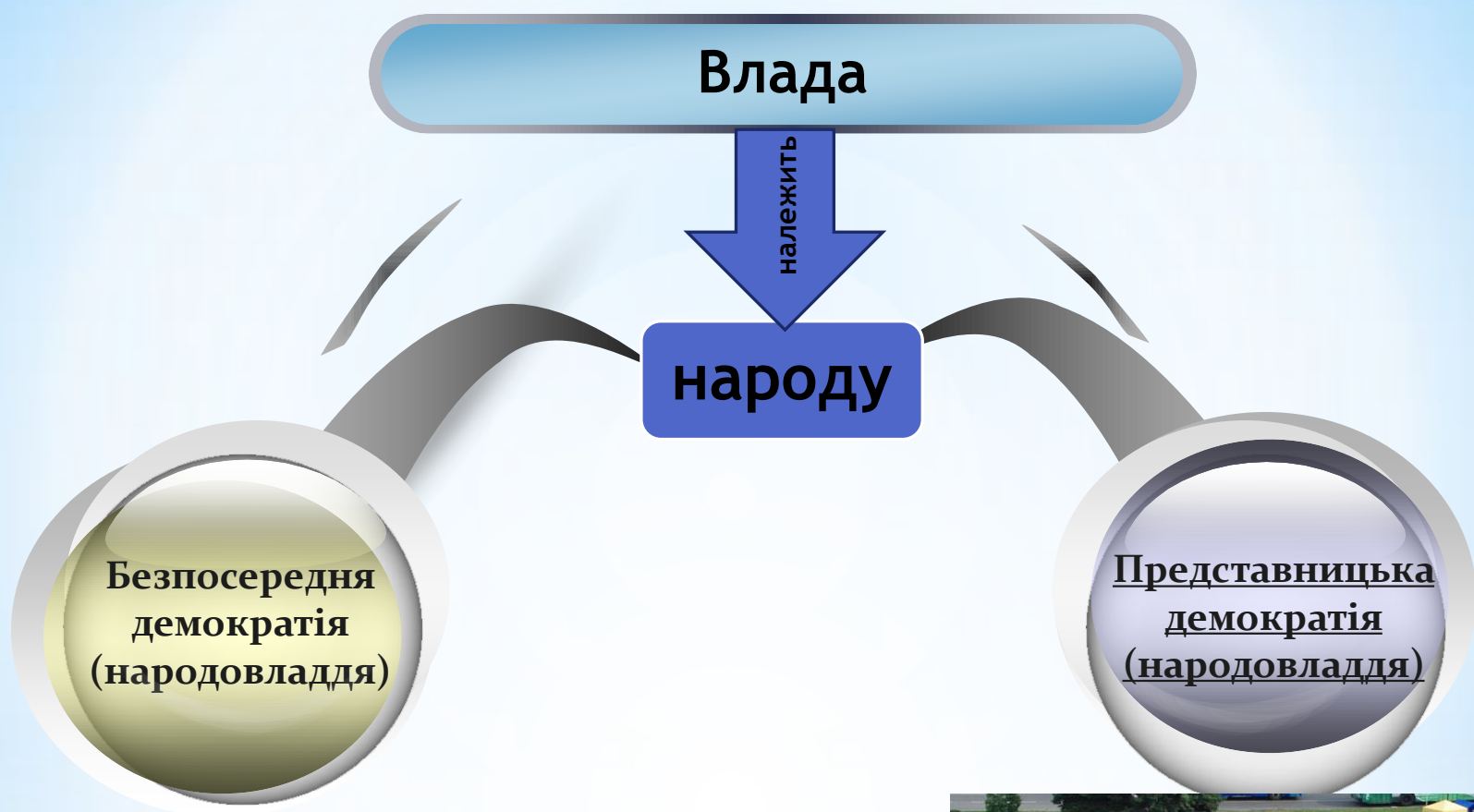
Лекція №8

Тема: Конституційно-правове регулювання основних форм безпосереднього народовладдя в

План:

1. Народовладдя в Україні. Поняття та види основних форм безпосереднього народовладдя в Україні.
2. Поняття і соціальна роль референдуму.
3. Поняття і види виборів в Україні, їх конституційно-правове регулювання. Соціальні функції виборів. Періодичність виборів. Виборче законодавство України.
4. Поняття виборчого права і його основні принципи.
5. Виборча система (в широкому і вузькому розумінні). Мажоритарна і пропорційна виборчі системи в Україні.
6. Виборчі комісії в Україні, їх система, порядок формування та повноваження.
7. Виборчий процес, його основні принципи та стадії.
8. Повторні вибори і повторне голосування. Визнання виборів недійсними. Відповідальність за порушення виборчого законодавства.

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи держ. влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

zolochiv.net

З Днем Конституції України!

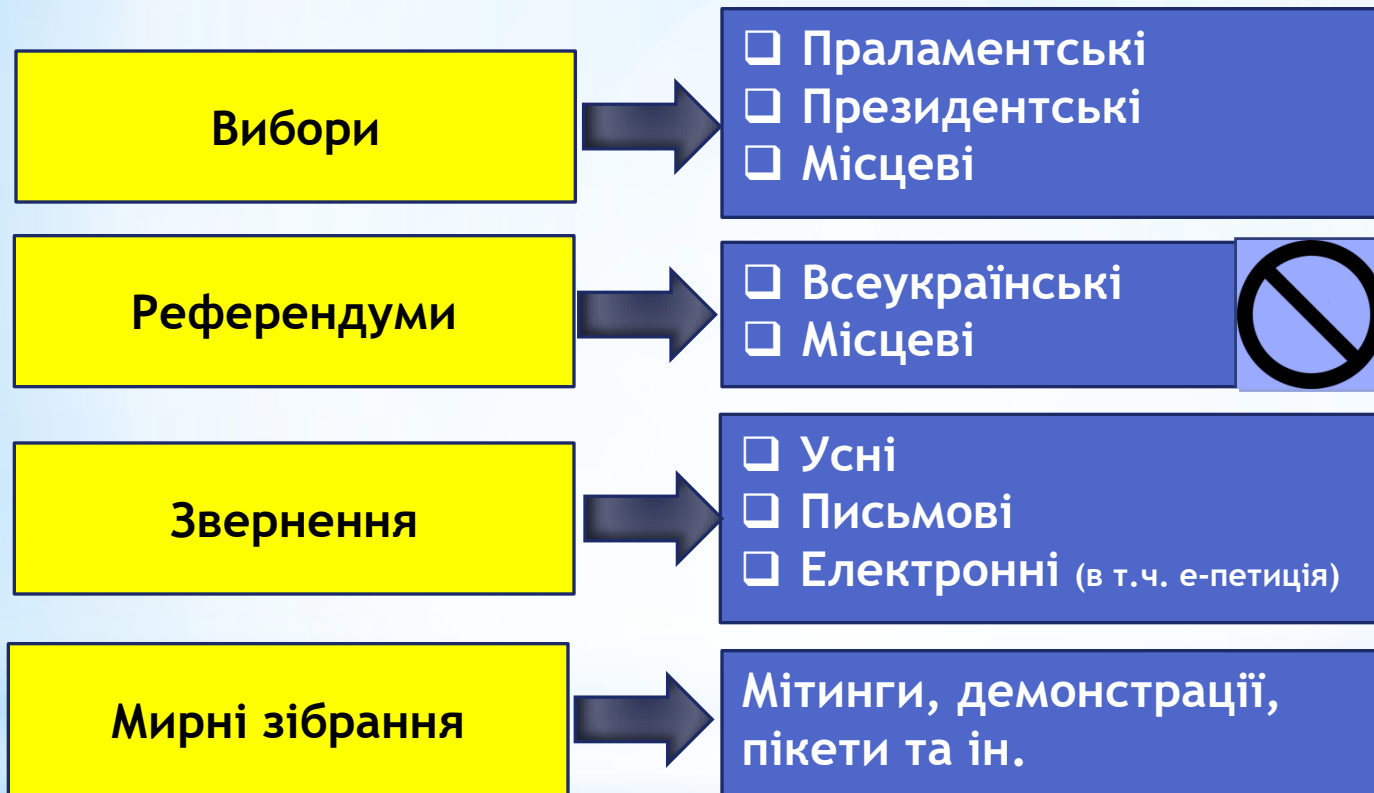

**Єдиним
джерелом влади
в Україні є народ**

Стаття 5 Конституції України

**Народне волевиявлення здійснюється
через вибори, референдум та інші
форми безпосередньої демократії** (Стаття 69
Конституції України)

Форми безпосереднього народовладдя

Загальні збори, громадські обговорення, громадські слухання, громадські ініціативи, місцеві ініціативи та ін.

ІНСТРУМЕНТИ УЧАСТІ ГРОМАДЯН

**Збори
громадян**

1909 - проведено

18 з 32
міст не користуються
або не ведуть облік

**Громадські
слухання**

235 - проведено

8 з 32
міст не користуються
або не ведуть облік

**Місцеві
ініціативи**

**2461 - подано
829 - впроваджено**

26 з 32
міст не користуються
або не ведуть облік

**Бюджет
участі**

**2812 - проектів
подано
431 - впроваджено**

6 з 32
міст не користуються
або не ведуть облік

**Електронні
петиції**

**9560 - подано
389 - впроваджено**

6 з 32
міст не користуються
або не ведуть облік

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Свобода зібрань є основоположною для функціонування демократії

“Однією з ознак сильної та здорової демократії є те, що людям дозволяється виходити на вулиці та брати участь у демонстраціях”

Лорд Хоуп Крейгхед, Остін проти комісара поліції Лондона (2009)

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Міжнародні та регіональні стандарти

- Стаття 20 (1), Загальна декларація прав людини (ООН)
- Стаття 21, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (ООН) – ратифіковано Україною 12 березня 1973 року
- Стаття 11, Європейська Конвенція з прав людини (Рада Європи) – ратифіковано Україною 11 вересня 1997 року

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Стаття 11, Європейська Конвенція з прав людини (ЄКПЛ)

1. Кожен має право на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, включаючи право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів.

2. Здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. Ця стаття не перешкоджає запровадженню законних обмежень на здійснення цих прав особами, що входять до складу збройних сил, поліції чи адміністративних органів держави.

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Національне законодавство

- Національне законодавство не повинно суперечити міжнародним документам, що були ратифіковані відповідною державою
- Захист на конституційному рівні
- Закон про свободу зібрань з метою врегулювання окремих нюансів та процедур

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Зібрання:
Умисна та тимчасова присутність групи осіб у громадському місці з метою вираження спільних інтересів

Керівні принципи ОБСЄ зі свободи мирних зібрань (2010), стор. 31

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Мирне зібрання :

- Широка інтерпретація мирності
- Загалом, немирне зібрання -- лише коли є докази, що організатори або учасники мають намір використовувати, пропагувати або провокувати невідворотне насилля

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Загалом, зібрання все ще залишається мирним, якщо

- незначна кількість учасників вдаються до насильства
- учасники тимчасово затримують інших людей
- учасники використовують пасивний супротив

Правове регулювання права на мирні зібрання здійснюється на підставі Конституції України та актів місцевого самоврядування

Стаття 39. Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Обмеження!!!

Встановлюються судом відповідно до закону

в інтересах національної безпеки та громадського порядку

З метою запобігання

Заворушенням чи злочинам

Для охорони здоров'я населення

Для захисту прав і свобод інших людей

СПОВІЩЕННЯ
про пікетування і мітинги
(про проведення безстрокової акції протесту)

Відповідно до ч. 1 ст. 11 Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод від 04.11.1950р, ч. 1 та згідно ст. 39 Конституції України повідомляємо про заплановану мирну масову акцію, марш, демонстрацію, флешмоб або перформанс.

Час та дата проведення: «__» _____ 201__ р. з __ год __ хв по __ год __ хв громадянами України буде проводитися пікетування (або мітинг, або розпочнеться безстрокова акція протесту) з вимогою _____

За рішенням даних зборів мирна акція може стати безстроковою, а також форма проведення мирного зібрання обирається рішенням учасників мирного зібрання. Згідно ст.40 Конституції України учасники акції можуть звернутися до органів влади з метою надання офіційного письмового індивідуального чи колективного звернення.

Орієнтовна кількість учасників акції – близько 100 осіб та більше.

Місце проведення пікетувань і мітингу:

прилегла територія до _____, який знаходиться за адресою 00000, м. _____, вул. _____, б. _____.

Можлива хода та пікети: від _____ (установа та її адреса) до _____ (установа та її адреса).

Будь-які людні місця, сквери, площі, вулиці, будівлі та установи прилегли до місця проведення акції.

Під час пікетувань і мітингу буде використовуватись звукопідсилювальна техніка (включаючи мегафони з функцією сирени), предмети реквізиту, транспаранти, плакати, прапори та інша символіка.

Громадська мирна масова акція буде супроводжуватись розповсюдженням листівок, встановленням інформаційних стендів, вивішуванням транспарантів-банерів, флешмобом та перформансом.

Громадська мирна масова акція буде оснащена автотранспортними засобами, аудіо-відео супроводом і звукопідсилювальною апаратурою.

Просимо забезпечити безпеку учасників, парування автотранспорту на тротуарах, вільний рух колон учасників та їх автотранспорту по місту.

Відповідальний за проведення пікетувань і мітингу – _____ ПІБ _____, м. _____ вул. _____, кв. _____. Тел. _____

«__» _____ 201__ р. (підпис) _____

У К А З
ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

Про порядок організації і проведення зборів,
мітингів, вуличних походів і демонстрацій в СРСР

{ Указ визнано таким, що не відповідає Конституції України
(є неконституційним) згідно з Рішенням Конституційного Суду
N 6-рп/2016 ([v006p710-16](#)) від 08.09.2016 }

РІШЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

у справі за конституційним поданням Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності
Конституції України (конституційності) положень частини
п'ятої статті 21 Закону України "Про свободу совісті та
релігійні організації" (справа про завчасне сповіщення про
проведення публічних богослужінь, релігійних обрядів,
церемоній та процесій)

Конституція визначає, що про
проведення мітингу достатньо
сповістити (подати
повідомлення), коли указ
встановлює, що обов'язково
потрібен дозвіл

П О С Т А Н О В А
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок тимчасової дії на території України
окремих актів законодавства Союзу РСР

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 46, ст.621

У зв'язку з Постановою Верховної Ради України від 24 серпня 1991 року "Про проголошення незалежності України" ([1427-12](#)) та прийняттям Акта проголошення незалежності України Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

Встановити, що до прийняття відповідних актів законодавства України на території республіки застосовуються акти законодавства Союзу РСР з питань, які не врегульовані законодавством України, за умови, що вони не суперечать Конституції ([888-09](#)) і законам України.

Голова Верховної Ради України

Л.КРАВЧУК

м. Київ, 12 вересня 1991 року
N 1545-XII

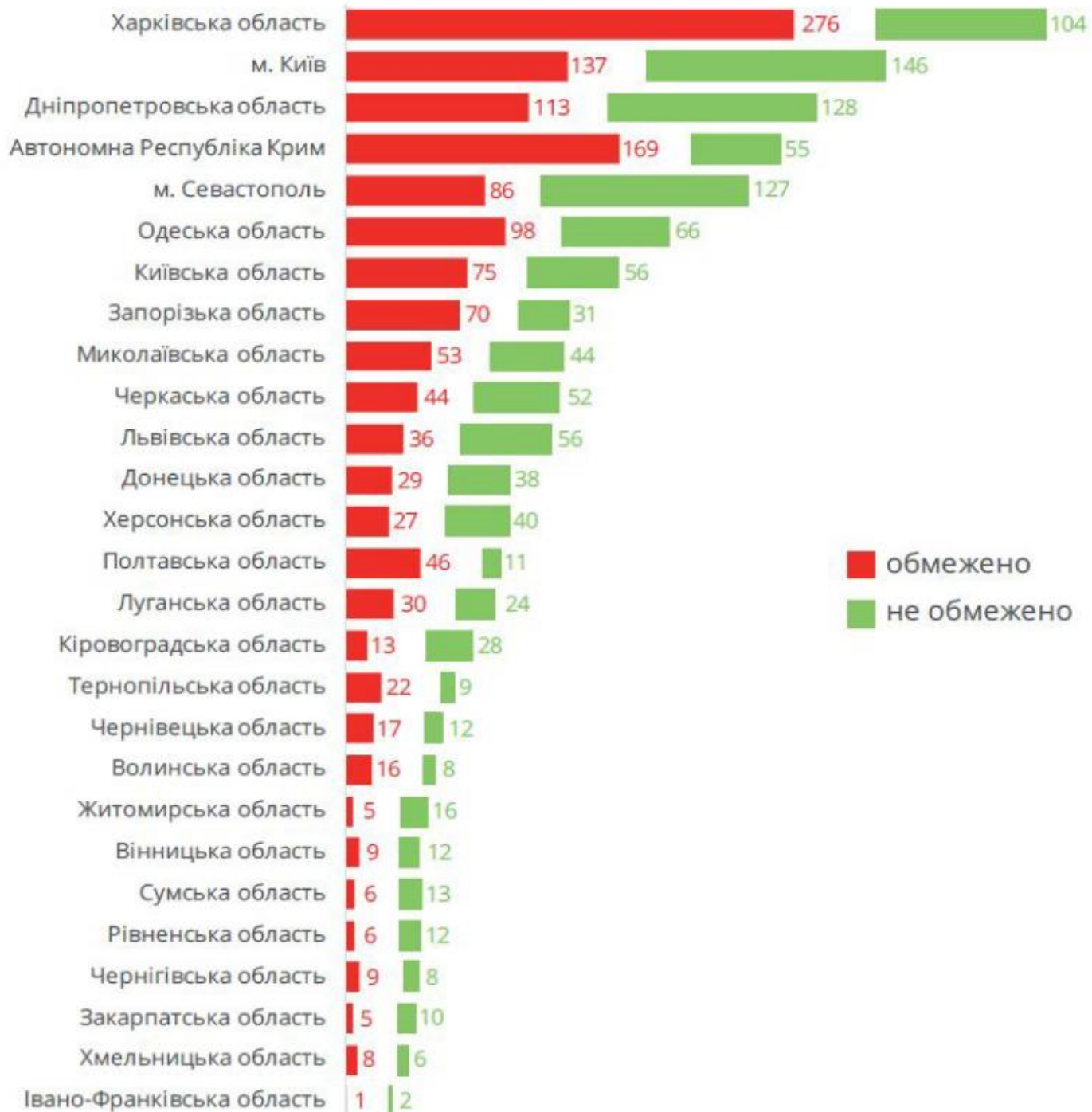
У 2013 році Європейський суд з прав людини у справах «Веренцов проти України» та «Шмушкович проти України» констатував відсутність в Україні закону, який би регулював порядок проведення мирних зібрань, хоча Конституція України чітко встановлює, що права людини визначаються законом.

ЗА ТАКИХ ОБСТАВИН СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною.
2. *Постановляє*, що було порушення [статті 11](#) Конвенції.
3. *Постановляє*, що не було порушення [пункту 1](#) статті 6 Конвенції.
4. *Постановляє*, що:

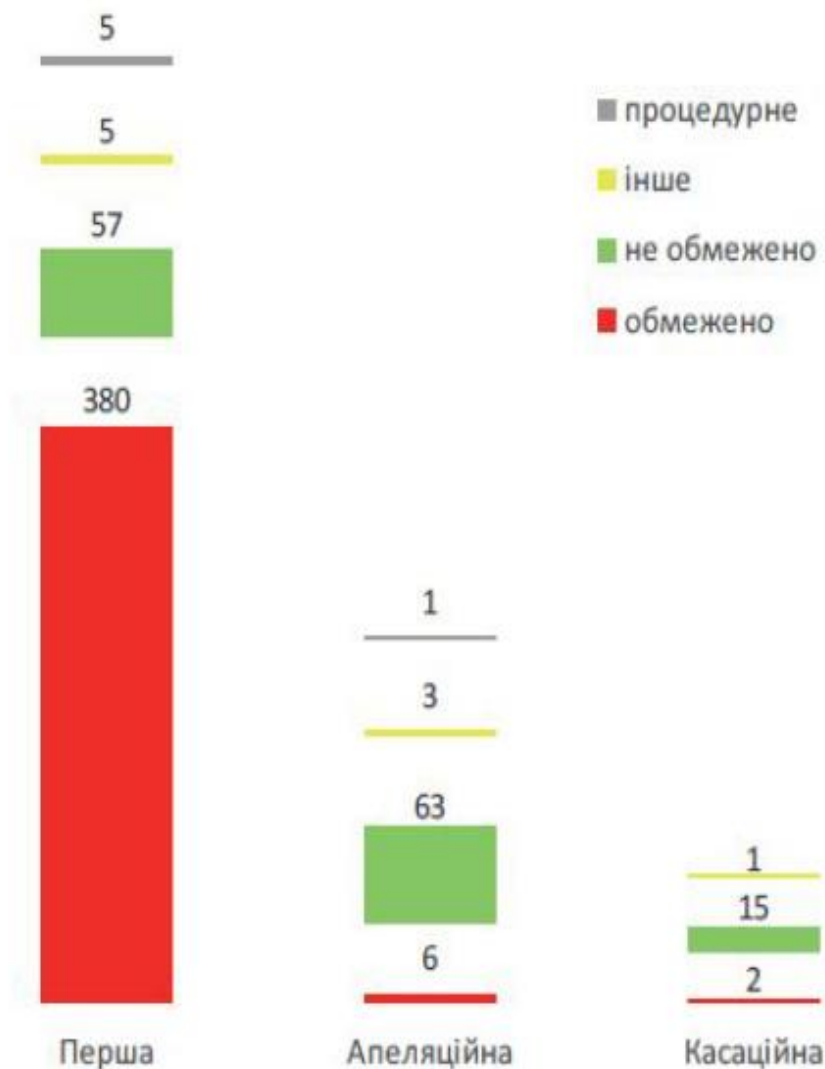
(а) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до [пункту 2](#) статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявникові 2000 (дві тисячі) євро відшкодування моральної шкоди разом з будь-яким податком, що може нараховуватися; ця сума має бути конвертована у валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

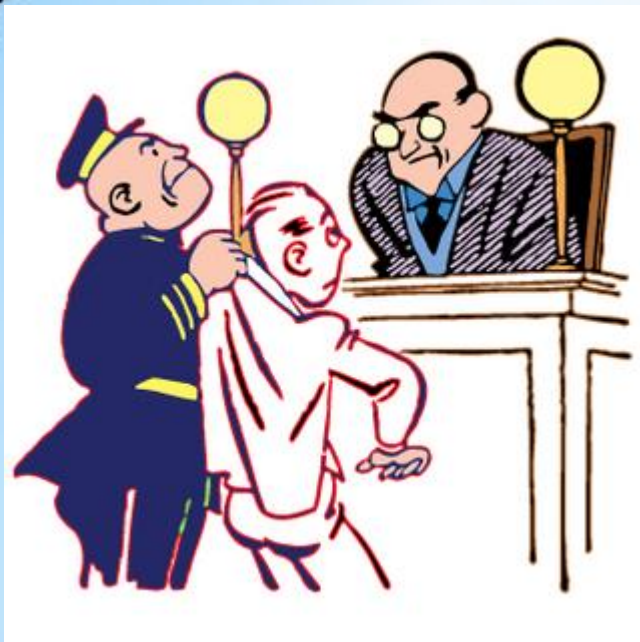
Справа «Шмушкович проти України»
(Заява № 3276/10)

■ обмежено
■ не обмежено

Рішення, у яких було згадано Указ Президії Верховної Ради СРСР всі інстанції, 2006-2018 рр.

Відповідальність

Стаття 185-1 Кодексу “Про адміністративні правопорушення” встановлює адміністративну відповідальність за порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій

Адміністративна відповідальність

стаття 185-2 Кодексу “Про адміністративні правопорушення” передбачає, що надання посадовими особами для проведення з порушенням установленого порядку зборів, мітингів, вуличних походів або демонстрацій приміщень, транспорту, технічних засобів або створення інших умов для організації і проведення зазначених заходів -тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

стаття 294 Кримінального кодексу передбачає відповідальність за організацію масових заворушень, що супроводжувалися насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя, а також за активну участь у масових заворушеннях. (до 8 років, до 15 якщо призвели до загибелі людей)

статті 295 Кримінального Кодексу передбачена відповідальність за публічні заклики до погромів, підпалів, знищення майна, захоплення будівель чи споруд, насильницького виселення громадян, що загрожують громадському порядку, а також розповсюдження, виготовлення чи зберігання з метою розповсюдження матеріалів такого змісту (до трьох років)

Проектні ініціативи

Проект Закону про гарантії свободи мирних зібрань

Номер, дата реєстрації:

1200 від 29.08.2019

Сесія реєстрації:

Проходження

Опрацювання комітетами

Зв'язані законопроекти

Альтернативні законопроекти

Дати та стан проходження:

Знято з розгляду

03.09.2019

Проект відкликано

29.08.2019

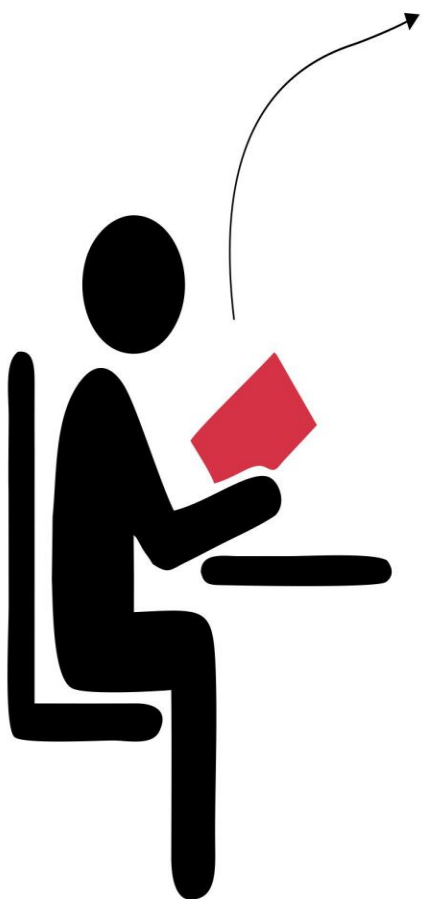
Передано на розгляд керівництву

29.08.2019

Одержано Верховною Радою

Звернення громадян

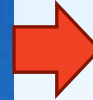

Відповідно до статті 40 Конституції України усі мають право направляти індивідуальні, чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Законодавство України

Закон України
«Про звернення громадян»
від 02.10.1996

ЗАКОН УКРАЇНИ
„Про звернення
громадян”

ФОРМИ ЗВЕРНЕННЯ

- на особистому прийомі
- за телефоном через контактні центри та «гарячі лінії»

ТРИБУНА
НЕЗАЛЕЖНА ПРЕСА ПОЛТАВИ

tribuna.pl.ua

Форми звернення

- звернення можливе як в письмовій, так і в усній формі.
- письмове звернення виражається у складанні відповідного документа у письмовій формі та підписується заявником,
- усне звернення може бути повідомлене посадовій особі на прийомі громадян чи відповідній особі, яка чергує і уповноважена приймати звернення. Також подати усне звернення можливо за телефоном «гарячої лінії».
- Усне звернення посадова особа зобов'язана зафіксувати в журналі звернень та повідомити заявника, як одержати відповідь на нього.
- Також звернення можливе і в електронній формі. Особливою формою колективного звернення є електронна петиція.

ПРОПОЗИЦІЯ (ЗАУВАЖЕННЯ)

Порада, рекомендація щодо діяльності

Висловлення думки щодо врегулювання суспільних відносин

Вдосконалення правової основи

tribuna.pl.ua

Пропозиція (зауваження)

- **Пропозиція (зауваження)** - звернення громадян, де висловлюються порада, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства.

ЗАЯВА (КЛОПОТАННЯ)

Прохання про реалізацію прав

Повідомлення про порушення законодавства

Висловлення думки щодо вдосконалення роботи

Прохання про визнання за особою відповідного статусу

tribuna.pl.ua

Заява (клопотання)

- ❖ **Заява (клопотання)** - звернення громадян із проханням про сприяння реалізації їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їх діяльності.
- ❖ **Клопотання** - письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод тощо.

СКАРГА

Вимога про поновлення прав і захист законних інтересів

ТРИБУНА
НЕЗАЛЕЖНА ПРЕСА ПОЛТАВИ

tribuna.pl.ua

Скарга

Скарга - звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб.

ОСКАРЖИТИ МОЖНА РІШЕННЯ ТА ДІЯННЯ, ЯКИМИ:

Порушено права і законні інтереси

Створено перешкоди для здійснення прав та інтересів чи свобод

Незаконно покладено обов'язки

Незаконно притягнуто до відповідальності

ТРИБУНА
НЕЗАЛЕЖНА ПРЕСА ПОЛТАВИ

tribuna.pl.ua

Що можна оскаржити

ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ МАЮТЬ ПРАВО ЗВЕРНУТИСЯ

tribuna.pl.ua

До кого громадяни мають право звернутися

СТРОК РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕННЯ

до **1**

МІСЯЦЯ

ЗАГАЛЬНИЙ

до **15**

ДНІВ

СКОРОЧЕНИЙ

до **45**

ДНІВ

ПРОДОВЖЕНИЙ

до **10** днів Роз'яснення для дотримання вимог

до **5** днів Пересилання компетентному суб'єкту

tribuna.pl.ua

Строки розгляду звернення

- **Загальний** - до 1 місяця, а також **скорочений** - невідкладно, але не пізніше 15 днів із дня отримання запиту.
- Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу встановлює необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати 45 днів.
- Звернення, оформлене без дотримання зазначених у Законі вимог, повертається заявнику з відповідними роз'ясненнями не пізніш як через 10 днів від дня його надходження.

НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЮ

Анонімне звернення

Повторне звернення

ОСКАРЖЕННЯ ДО :

Вищий орган або
посадова особа

Суд

- письмове звернення без зазначення місця проживання особи, не підписане, а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає.
- не розглядаються також повторні звернення одним і тим же органом від одного і того ж громадянина з одного і того ж питання, якщо перше вирішено по суті,
- не розглядаються звернення осіб, визнаних судом недієздатними.
- рішення про припинення розгляду такого звернення приймає керівник органу, про що повідомляється особі, яка подала звернення.
- скарга на дії чи рішення відповідного органу подається у порядку підлеглості вищому органу або посадовій особі, що не позбавляє громадянина права звернутися до суду відповідно до чинного законодавства.
- У разі відсутності такого органу або незгоди громадянина з прийнятим рішенням - оскаржити його можна безпосередньо до суду.

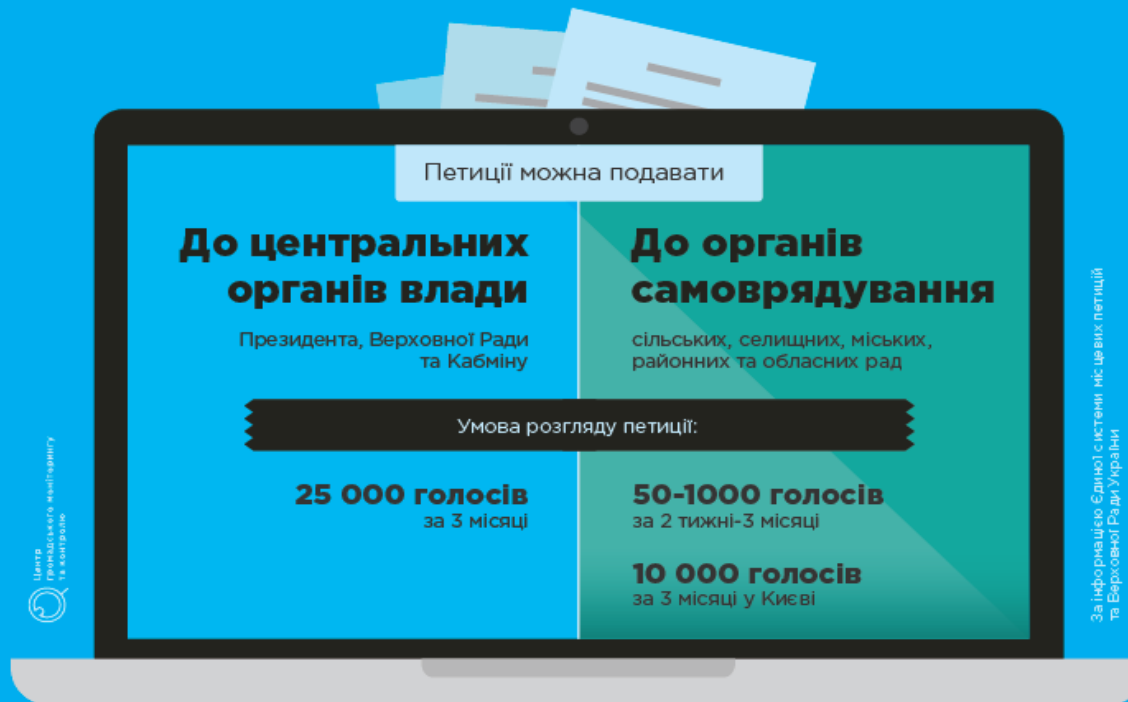

Електронні петиції

Електронна петиція – це особлива форма колективного звернення громадян, передбачена Законом України «Про звернення громадян»

Електронні петиції – інструмент взаємодії суспільства та влади

Теми петицій до місцевих рад*

* Дані за період з жовтня 2015 р. до листопада 2017 р.

16 тис. 731

петиція
була подана на розгляд, з них:

13 тис. 401

80%
не отримала достатньої
кількості голосів підтримки

3 тис. 309

20%
триває збір підписів

19

0,1%
отримали відповідь

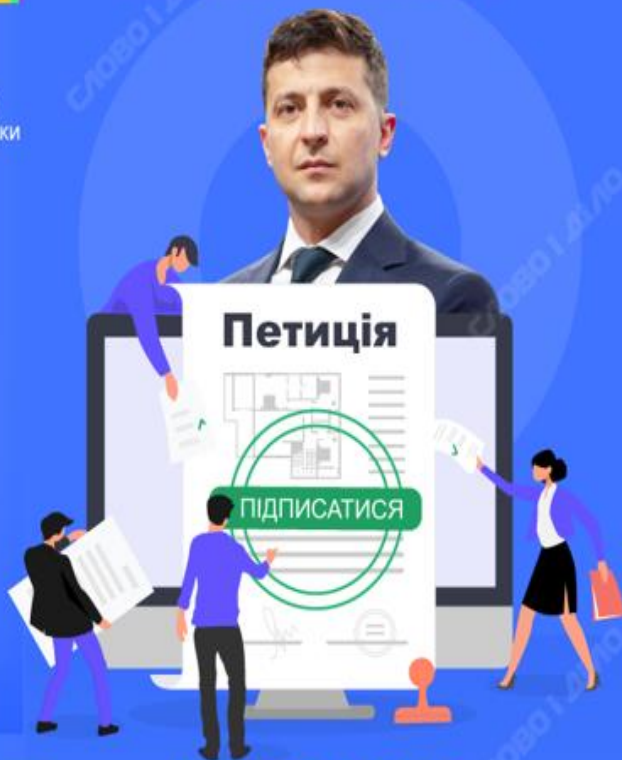
2

0,01%
на розгляді

ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ

ЧИ ПРАЦЮЄ ІНСТРУМЕНТ ПЕТИЦІЙ ДО ПРЕЗИДЕНТА

з 20.05.2019 до 11.05.2020 рр.

РОЗПОДІЛ ПЕТИЦІЙ ЗА КІЛЬКІСТЮ НАБРАНИХ ГОЛОСІВ:

12 петицій

Питання, порушені в петиції, мають відображення в ухвалених документах або були поза юрисдикцією президента

1 петиція

Мала жартівливий чи провокативний характер

Щодо скасування петиції №22/053360-еп «За відставку Президента України Володимира Зеленського»

19 петицій

отримали
>25 тис. підписів
та отримали
офіційну відповідь
В. Зеленського

6 петицій

До органів влади направлено розпорядження або доручення,

зокрема:

■ щодо недопущення руйнування фтизіатричної галузі України

■ щодо негайного скасування ухваленної НКРЕ так званої «абонплати за транспортування газу»

■ щодо захисту християнських цінностей – основи стабільності, розвитку й процвітання України

■ щодо наведення порядку з обігом зброї

■ щодо зменшення кількості депутатів ВРУ до 100 осіб

2 петиції

перебувають на розгляді президента,

зокрема:

■ припинити використання Києво-Печерської лаври УПЦ МП шляхом розірвання договору оренди та передати Києво-Печерську лавру у використання Православної Церкви України

Інфографіку створено за даними офіційного інтернет-представництва президента України станом на 12.05.2020 року

СЛОВО і ДІЛО

Заборонити дистанційну освіту у всіх навчальних закладах

✓ 3 відповіддю

Відповідно до пункту 3 статті 115 Конституції України Кабінет Міністрів України забезпечує проведення політики у сфері освіти і науки, а також відповідно до пункту 9 цієї статті спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади.

Права та обов'язки учасників навчального процесу щодо провадження дистанційної освіти регулює Положення про дистанційне навчання, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466.

Принагідно повідомляємо, що 22.06.2020 Міністерство освіти і науки України запропонувало для громадського обговорення проект нового Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти.

Ураховуючи викладене, я звернувся до Прем'єр-міністра України з проханням щодо комплексного опрацювання зазначеного питання.

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

№22/012531-еп | #Без теми

28887 голосів

Відповідальність депутатів всіх рівнів перед виборцями шляхом складання повноважень у місячний строк, при невиконанні передвиборчих обіцянок.

✓ 3 відповіддю

Дякую за активну громадянську позицію та пошук шляхів удосконалення виборчого законодавства.

Слід зазначити, що мною нещодавно розглянуто електронну петицію, що стосується аналогічної теми, а саме: "Можливість дострокового відкликання будь-якої вибраної особи, що не виправдала довіри виборців", розміщену на веб-сайті Офіційного інтернет-представництва Президента України громадянином А.В.Гужвою (№22/000039-еп від 29.08.2015).

Відкликання народних депутатів України у Конституції України не передбачено. Водночас можливість відкликання депутатів місцевих рад, сільських, селищних та міських голів визначено Законами України "Про статус депутатів місцевих рад", "Про місцеві вибори", "Про місцеве самоврядування в Україні". Тому Голові Конституційної Комісії, Голові Верховної Ради України В.Гройсману було запропоновано забезпечити ґрунтовний та всебічний розгляд електронної петиції А.В.Гужви в частині відкликання народних депутатів України за народною ініціативою із залученням представників політичних сил, державних органів, інститутів громадянського суспільства, вчених-правознавців, експертів і за підсумками ухвалити необхідні рішення.

У зв'язку з цим я звернувся до Голови Конституційної Комісії, Голови Верховної Ради України В.Гройсмана з пропозицією розглянути питання, порушені в електронній петиції громадянина О.К.Фокарді, під час проведення зазначеної роботи.

П.ПОРОШЕНКО

Референдум – це важлива форма безпосередньої демократії, що полягає в проведенні голосування, шляхом якого приймаються рішення з будь-яких питань державного або самоврядного характеру, за винятком тих, котрі згідно із законом не можуть бути винесені на референдум.

Види референдумів

За територією проведення

Загально-національні

Регіональні

Місцеві

За юридичною силою референдуму

Імперативні

Консультативні

За обов'язковістю проведення

Обов'язкові

Факультативні

Плебiсцiт — це

всенародне голосування з питання державної приналежності певної території або політичної долі держави. Хоча в деяких країнах (Бразилія, Пакистан) плебісцитом називають будь-який обов'язковий референдум.

НЕ МОЖУТЬ БУТИ ПРЕДМЕТОМ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ ПИТАННЯ:

що суперечать положенням Конституції України, Загальної декларації прав людини і можуть призвести до порушення зобов'язань України, визначених за Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод та протоколами до неї;

спрямовані на ліквідацію незалежності України, порушення суверенітету і територіальної цілісності України, створення загрози національній безпеці України, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі;

щодо податків, бюджету, амністії;

віднесені Конституцією України і законами України до відання органів правопорядку, прокуратури чи суду;

більше трьох будь-яких питань на одному всеукраїнському референдумі.

визнані КСУ такими, що не відповідають Конституції України

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

UKaid
from the British people

IFES
INTERNATIONAL
FOUNDATION
FOR
EXCELLENCE
IN
SCIENCE

ЦППР
Центр політико-правових реформ

Інфографіку підготовлено Центром політико-правових реформ за підтримки Міжнародної фундації виборчих систем (IFES), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та британської допомоги від уряду Великої Британії

ЗАКОН УКРАЇНИ

{ Закон втратив чинність на підставі Закону N 5475-VI ([5475-17](#))
від 06.11.2012, ВВР, 2013, N 44-45, ст.634 - закон визнано
неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду
N 4-р/2018 від 26.04.2018 }

Про всеукраїнський та місцеві референдуми

БЮЛЕТЕНЬ

для голосування на всеукраїнському референдумі

А К Т

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

- продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,
- згідно з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,
- здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей акт набуває чинності в моменту його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року

«Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?»

«ТАК, ПІДТВЕРДЖУЮ»

«НІ, НЕ ПІДТВЕРДЖУЮ»

Залиште одну із визначених відповідей, іншу викресліть.

Бюлетень, в якому під час голосування викреслені всі слова «Так, підтверджую» та «Ні, не підтверджую» або не викреслене жодне слово, визнається недійсним.

16 квітня

Цей день в історії

2000

на референдумі більшість жителів України підтримали ідею скорочення Верховної Ради, позбавлення депутатів недоторканності і право президента на розпуск парламенту

ЗАКОН УКРАЇНИ

{Закон визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду [№ 4-р/2018 від 26.04.2018](#)}

Про всеукраїнський референдум

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 44-45, ст.634)

{Із змінами, внесеними згідно із Законом
[№ 766-VIII від 10.11.2015](#), ВВР, 2015, № 52, ст.482}

Цей Закон визначає правові засади, організацію та порядок проведення всеукраїнського референдуму.

Проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум

Номер, дата реєстрації:

3612 від 09.06.2020

Сесія реєстрації:

3 сесія IX скликання

Включено до порядку денного:

[828-IX](#) від 01.09.2020

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОПРОЕКТУ ПРО НАРОДОВЛАДДЯ ЧЕРЕЗ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РЕФЕРЕНДУМ

СЛОВО І ДІЛО

НА РЕФЕРЕНДУМІ

ВИНОСЯТЬ ПИТАННЯ:

- Внесення змін до Конституції України щодо розділів:
 - I – загальні засади
 - III – вибори, референдум
 - XIII – внесення змін до Конституції
- Загальнодержавного значення
- Зміни території України
- Втрати чинності закону України або окремих його положень

НЕ МОЖУТЬ БУТИ ВИНЕСЕНІ ПИТАННЯ:

- які суперечать положенням Конституції, загальновизнаним принципам та нормам міжнародного права
- спрямовані на ліквідацію незалежності, порушення державного суверенітету та територіальної цілісності України, створення загрози нацбезпеці, розпалювання міжетнічної, расової та релігійної ворожнечі
- щодо законопроектів з питань податків, бюджету, амністії
- що віднесені Конституцією і законами до відання органів правопорядку, прокуратури чи суду

СУБ'ЄКТАМИ ПРОЦЕСУ РЕФЕРЕНДУМУ Є:

ВИБОРЦІ

ЦВК

КОМІСІЯ З РЕФЕРЕНДУМУ

ІНІЦІАТИВНА ГРУПА РЕФЕРЕНДУМУ

ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ*

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ*

ОФІЦІЙНІ СПОСТЕРІГАЧІ**

* зареєстрована в ЦВК як прихильник/опонент питання референдуму
** від ініціативної групи, політичних партій та громадських організацій

РЕФЕРЕНДУМ НЕ МОЖЕ ПРИЗНАЧАТИСЯ/ПРОГЛОШУВАТИСЯ ЧИ ПРОВОДИТИСЯ В РАЗІ ВВЕДЕННЯ В УКРАЇНІ АБО В ОКРЕМИХ ЇЇ МІСЦЕВОСТЯХ ВОЄННОГО/НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

ПОРЯДОК ВОЛЕВІЯВЛЕННЯ НА РЕФЕРЕНДУМІ

Виборець реалізує своє право голосу шляхом подачі бюлетеня на паперовому носії або шляхом електронного голосування в порядку, визначеному законом

Законопроект передбачає створення автоматизованої інформаційно-аналітичної системи із забезпечення електронного голосування

ПРИЗНАЧЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

- Референдум про внесення змін до Конституції України щодо розділів I, III, XIII

Ухваляється $\geq 2/3$ від конституційного складу ВРУ та затверджується указом президента

- Референдум щодо зміни території України

Ухваляється ВРУ та затверджується указом президента

- Референдум за народною ініціативою

Можуть бути винесені питання загальнодержавного значення або втрата чинності закону України/окремих його положень

Проголошується на вимогу щонайменше 3 млн громадян України та затверджується указом президента

Український
Незалежний
Центр
Політичних
Досліджень

вирішуєш ти

вирішують
замість
тебе

Місцевий референдум в Україні

Стаття 7. Місцевий референдум

1. Місцевий референдум є формою вирішення територіальною громадою питань місцевого значення шляхом прямого волевиявлення.
2. Предметом місцевого референдуму може бути будь-яке питання, віднесене [Конституцією України](#), цим та іншими законами до відання місцевого самоврядування.
3. На місцевий референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.
4. Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими для виконання на відповідній території.
5. Порядок призначення та проведення місцевого референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом про референдуми.

Місцевий референдум

Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" Ст. 7

Прийняття територіальною громадою рішення з питання місцевого значення шляхом прямого волевиявлення

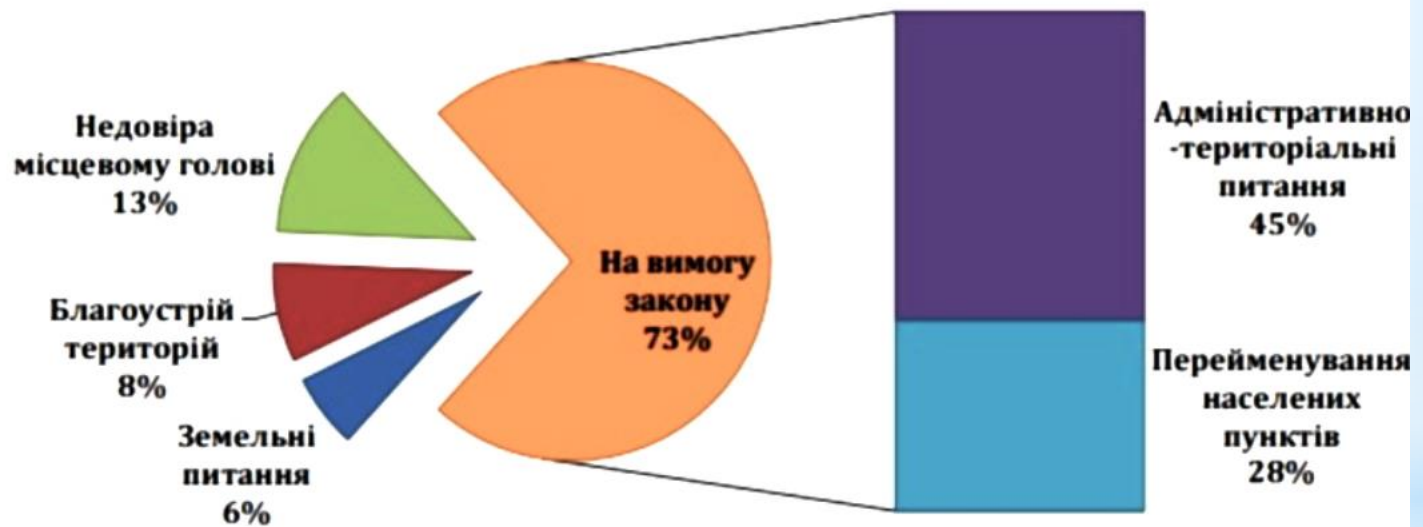
В Україні місцевий референдум є технічно неможливим, оскільки нормативно-правова база місцевого референдуму була ліквідована зі скасуванням Закону України «Про всеукраїнський та місцевий референдум»

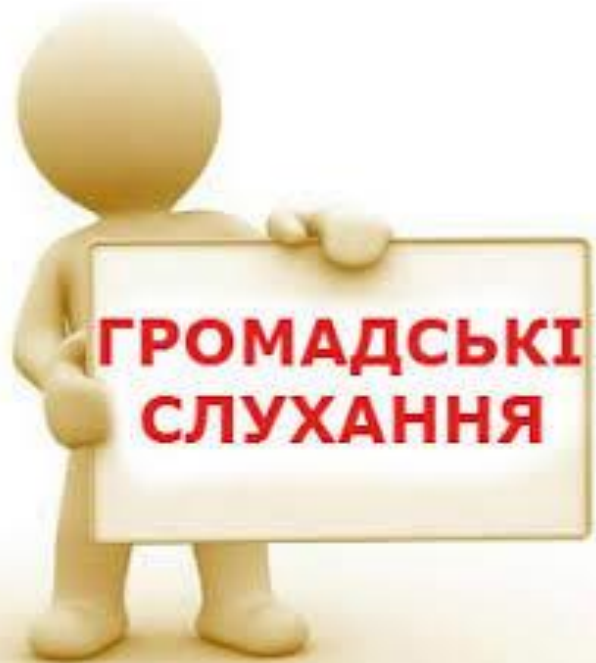
Ініційовані та фактично проведені місцеві референдуми (1991 - 2012 рр.)

- Відбулися
- Не відбулися

Співвідношення тем, винесених на місцеві референдуми (%)

ВСЕУКРАЇНСЬКА МЕРЕЖА
**ГРОМАДСЬКІ ІНІЦІАТИВИ
УКРАЇНИ**
www.ngonetwork.org.ua

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 3 листопада 2010 р. № 996

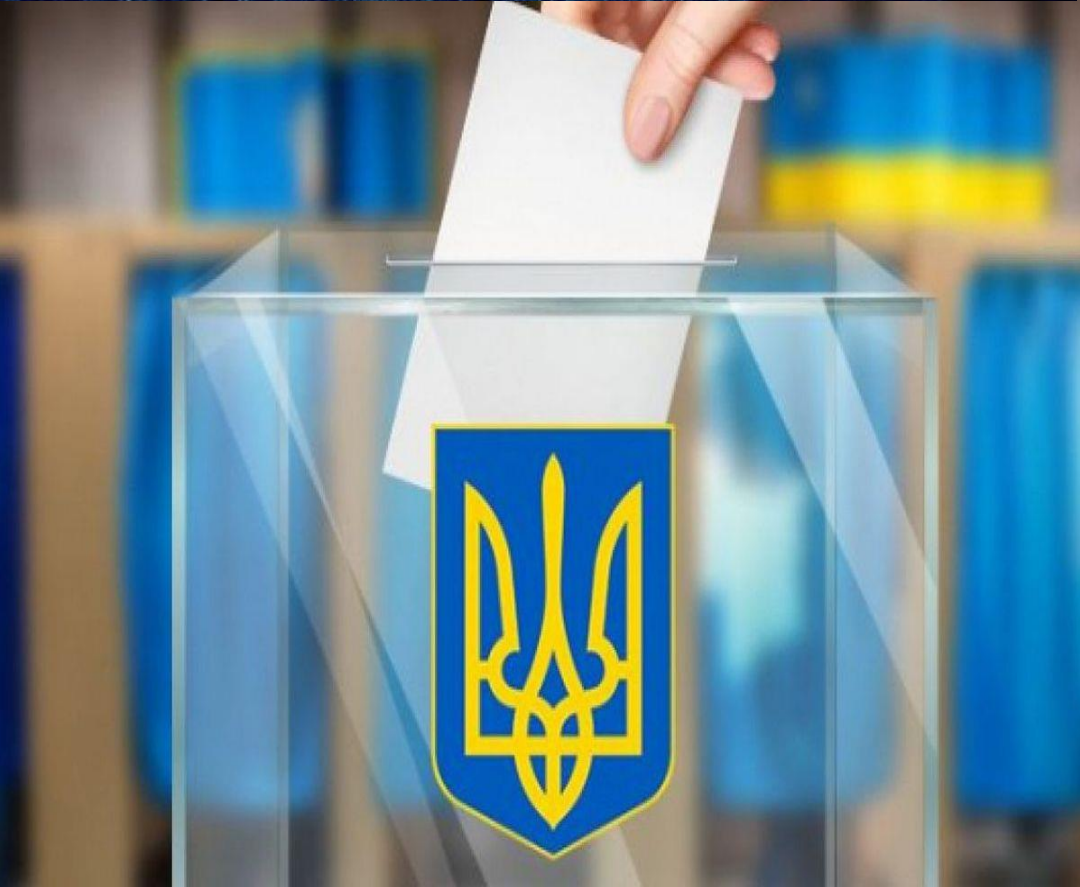
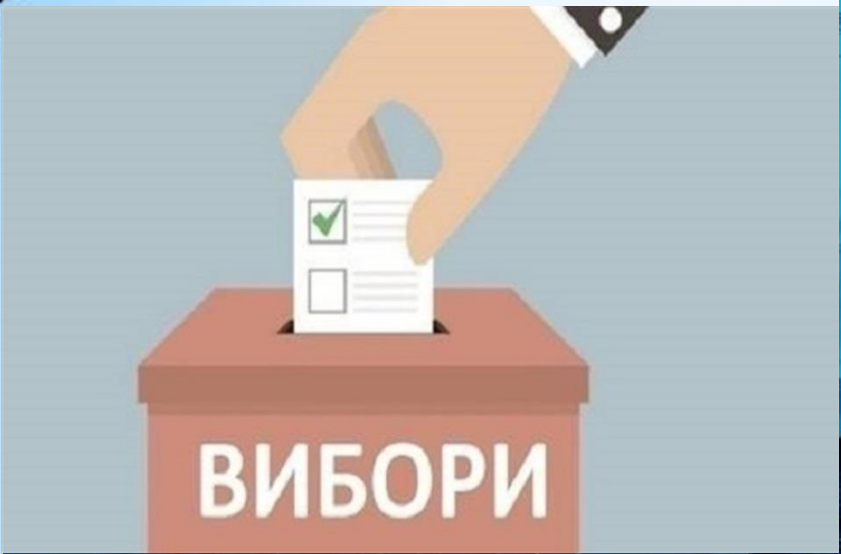
Київ

Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

**про громадську раду при міністерстві, іншому центральному
органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної
Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській
міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі
державній адміністрації**

1. Громадська рада при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі держадміністрації (далі - громадська рада) є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, утвореним для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики.

Вибори як один з інструментів демократії

Ві́бори — передбачена конституцією та законами форма прямого народовладдя, за якою шляхом голосування формуються представницькі органи державної влади та місцевого управління (самоврядування).

Виборчий кодекс України
від 19.12.2019 р. (набув чинності 01.01.2020 р.). Складається із 4
книг, 42 розділів, 289 статей

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

[№ 720-IX від 17.06.2020](#)

[№ 805-IX від 16.07.2020](#)

[№ 884-IX від 15.09.2020](#)

[№ 924-IX від 29.09.2020](#)}

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Розділ III ВИБОРИ. РЕФЕРЕНДУМ

Ст. 69.

Народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії.

Ст. 70.

Право голосу на виборах і референдумах мають громадяни України, які досягли на день їх проведення вісімнадцяти років.

Не мають права голосу громадяни, яких визнано судом недієздатними.

Ст. 71.

Вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Виборцям гарантується вільне волевиявлення.

Класифікація виборів

Парламентські

Обираються народні депутати

Президентські

Обирається Президент

Місцеві

1. вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим;
2. вибори депутатів сільської, селищної, міської ради;
3. вибори сільського, селищного, міського голови;
4. вибори депутатів районної ради;
5. вибори депутатів обласної ради;
6. вибори депутатів районної у місті ради (у містах, де утворені районні у місті ради).

День голосування

Позачергові місцеві вибори, проміжні, перші, додаткові вибори проводяться двічі на рік - в останню неділю березня та останню неділю жовтня.

Якщо остання неділя березня або остання неділя жовтня, на яку призначаються позачергові місцеві, проміжні, перші чи додаткові вибори, припадає на святковий день або день релігійного свята, визначений неробочим відповідно до трудового законодавства, такі місцеві вибори призначаються на наступну неділю.

Види виборів

Загальнодержавні
(парламентські + президентські)

Місцеві

чергові

позачергові

проміжні

перші

додаткові

Виборчі права громадян України

```
graph TD; A[Виборчі права громадян України] --> B[право вільно обирати (право голосу на виборах)]; A --> C[право бути обраним];
```

право вільно обирати
(право голосу на виборах)

право бути обраним

Громадяни України мають також інші права на участь у виборчому процесі, пов'язані з їхніми основними виборчими правами.

Принципи виборчого права

```
graph TD; A[Принципи виборчого права] --> B[Загального виборчого права]; A --> C[Рівного виборчого права]; A --> D[Прямого виборчого права]; A --> E[Таємного голосування]; A --> F[Добровільного виборчого права]; A --> G[Вільного волевиявлення];
```

Загального виборчого права

Рівного виборчого права

Прямого виборчого права

Таємного голосування

Добровільного виборчого
права

Вільного волевиявлення

Принцип загального виборчого права

Право голосу мають
(активне ВП)

Парламентські

Президентські

Місцеві

- 1) громадяни України,
- 2) яким на день виборів виповнилося вісімнадцять років

- 1) громадяни України,
- 2) яким на день виборів виповнилося вісімнадцять років

- 1) громадяни України,
- 2) які мають право голосу,
- 3) виборча адреса яких віднесена до відповідної території громади

Принцип загального виборчого права

Право голосу **НЕ** мають

Парламентські

Президентські

Місцеві

громадянин,
визнаний судом
недієздатним

громадянин,
визнаний судом
недієздатним

1. Військовослужбовці строкової служби,
2. громадяни України, які проживають за кордоном,
3. особи, визнані судом недієздатними,
4. громадяни України, які за вироком суду перебувають у місцях позбавлення волі

Виборча адреса

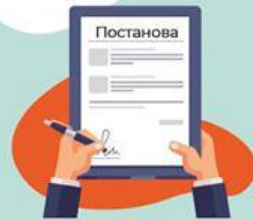

Належність громадянина до відповідної територіальної громади та проживання його на відповідній території

Виборці можуть змінити виборчу адресу з дому

1

Виборці, які мешкають не за адресою реєстрації, можуть змінити виборчу адресу без відвідування органу ведення Державного реєстру виборців. Це особливо спрощує доступ до виборів **людям з інвалідністю.**

Згідно з Постановою ЦВК №88 від 18 травня 2020 року, **виборці, які живуть не за місцем реєстрації,** можуть змінити виборчу адресу, щоб проголосувати на всіх видах виборів за місцем фактичного проживання.

2

3

Виборці можуть подати заяву **онлайн через електронний сервіс** на сайті www.drv.gov.ua з використанням електронного цифрового підпису. Також можна **особисто відвідати** орган ведення Державного реєстру виборців або подати заяву **через уповноважену особу.**

Подати заяву про зміну виборчої адреси для голосування на **місцевих виборах 25 жовтня** можна з **1 липня по 9 вересня 2020 року.**

4

#маювплив

#КоженГолосВпливає

ЯК ЗМІНИТИ ВИБОРЧУ АДРЕСУ

ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ ВИБОРЧУ АДРЕСУ, МАЮТЬ ПРАВО:

повноцінно голосувати на місцевих виборах

обирати місцеву владу відповідно до фактичного місця проживання

ТЕРМІН ЗМІНИ

ДО 9 ВЕРЕСНЯ

(для місцевих виборів 25.10.2020)

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ

ДО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ за місцем фактичного проживання

або
ПОДАТИ ЗАЯВУ ОНЛАЙН*

* через кабінет виборця на сайті www.drjv.gov.ua за умови наявності у виборця кваліфікованого електронного підпису (КЕП).

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ (посвідчення громадянина України в разі нещодавнього набуття громадянства України)

ЗАЯВА про зміну виборчої адреси

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ОБҐРУНТОВУЮТЬ ЗМІНУ ВИБОРЧОЇ АДРЕСИ:

договір оренди/найму житла за фактичним місцем проживання

довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи

документ, що засвідчує право власності/користування на житло

документ, що засвідчує ведення виборцем підприємницької діяльності

документ, що засвідчує перебування виборця в шлюбі/родинних відносинах з особою

документ, що засвідчує здійснення виборцем догляду за особою

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗМІНУ ВИБОРЧОЇ АДРЕСИ МОЖЕ БУТИ:

видане безпосередньо виборцю у відділі ДРВ

надіслане поштою на нову виборчу адресу

надіслане на електронну пошту

ТЕРМІН РОЗГЛЯДУ ЗАЯВИ

15 ДНІВ

з моменту її отримання

Інфографіку створено за даними Державного реєстру виборців та інших відкритих джерел інформації станом на 07.07.2020 року

СЛОВО і ДІЛО

2020 •

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

від 11 червня 2020 року № 103

Про Порядок визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання

{Із змінами, внесеними згідно з Постановою Центральної виборчої комісії
[№ 145 від 24.07.2020](#)}

Відповідно до [пункту 1](#) розділу XXXXII "Прикінцеві та перехідні положення" Виборчого кодексу України, з метою забезпечення реалізації та захисту виборчих прав громадян України, однакового застосування положень [статей 8, 19, 20](#) Закону України "Про Державний реєстр виборців", керуючись [статтями 11 - 13, 17](#) Закону України "Про Центральну виборчу комісію", [статтею 14](#) Закону України "Про Державний реєстр виборців", Центральна виборча комісія постановляє:

1. Затвердити [Порядок визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання](#) (додається).
2. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2020 року.
3. Цю постанову надіслати обласним, Київській міській державним адміністраціям для доведення до відома відповідних органів ведення Державного реєстру виборців.
4. Цю постанову оприлюднити на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Голова
Центральної виборчої комісії

О.ДІДЕНКО

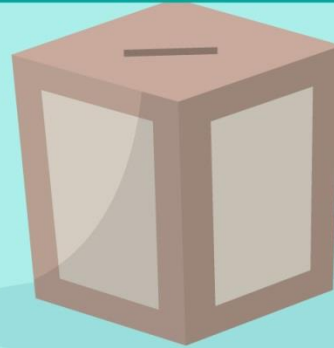
1.2. Виборча адреса виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, визначається: за погодженням із центром обліку, який відповідно до закону веде облік бездомних осіб, або соціальною службою, у складі якої утворено структурний підрозділ для ведення обліку бездомних осіб;

органом ведення Державного реєстру виборців (далі - орган ведення Реєстру) за мотивованим зверненням виборця.

Для визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, за погодженням із центром обліку, який відповідно до закону веде облік бездомних осіб, або соціальною службою, у складі якої утворено структурний підрозділ для ведення обліку бездомних осіб, виборець реєструється за адресою такого центру або соціальної служби відповідно до [Закону України](#) "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні".

Орган ведення Реєстру може визначити виборчу адресу виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, за місцем його фактичного проживання.

Аналіз змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства в частині забезпечення прав людей з інвалідністю

ГРУПА
ВПЛИВУ
Громадський
Інститут

NDI
NATIONAL
DEMOCRATIC
INSTITUTE

З метою реалізації виборчих прав виборці з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) мають право на забезпечення розумним пристосуванням у відповідності до індивідуальних потреб (ч.9 ст.7 ВКУ зміни від 16.07.2020)

Документом, який підтверджує особу та громадянство
України виборця

паспорт громадянина
України (у вигляді
паспортної книжечки
або картки)

тимчасове посвідчення
громадянина України
(для осіб, недавно
прийнятих до
громадянства України)

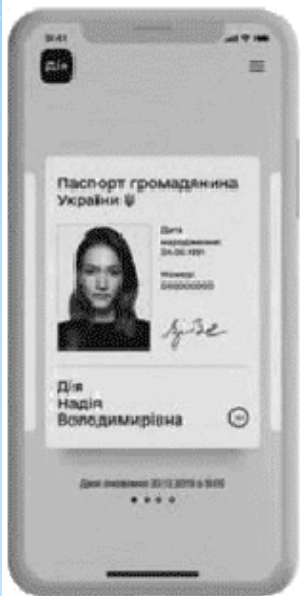
картка (довідка)
установи кримінально-
виконавчої системи (для
осіб, які перебувають в
установах виконання
покарань або слідчого
ізолятора)

паспорт громадянина
України для виїзду за
кордон

дипломатичний
паспорт

службовий паспорт

військовий квиток (для військовослужбовців
строкової служби)

1. При перевезенні пасажирів повітряним, залізничним транспортом (у межах країни!).
2. При наданні послуг поштового зв'язку.
3. При проведенні банківських операцій.
4. Для підтвердження віку при придбанні пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових або тютюнових виробів.
5. При наданні послуг з медичного обслуговування.
6. При пред'явленні на вимогу працівника правоохоронного органу документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України.
7. При користуванні бібліотеками та наданні бібліотечних послуг.
8. При наданні готельних послуг.
9. При наданні телекомунікаційних послуг.
10. Для пред'явлення на вимогу уповноваженої особи під час відвідування адміністративних будівель.
11. При наданні адміністративних послуг.
12. Для повернення сплачених за товар грошових коштів.
13. Для участі у виборах і референдумах

Е-паспорт - це електронна версія ID-картки або закордонного паспорта, яка збережена у мобільному застосунку «Дія». Наразі використання цифрового документу - експериментальний проєкт, який було прийнято у квітні 2020 року Кабінетом Міністрів.

Відповідно до постанови «Про реалізацію експериментального проєкту щодо застосування паспорта громадянина України у формі картки в електронному вигляді та паспорта громадянина України для виїзду за кордон в електронному вигляді», е-паспорти вважаються цифровими аналогами паперових документів.

Принцип загального виборчого права

Право бути обраним
мають (пасивне ВП)

Парламентські

Президентські

Місцеві

- 1) громадянин України,
- 2) який досяг двадцяти одного року,
- 3) має право голосу
- 4) проживає в Україні протягом останніх п'яти років

- 1) громадянин України,
- 2) який досяг тридцяти п'яти років,
- 3) має право голосу,
- 4) володіє державною мовою
- 5) проживає в Україні протягом десяти років

1. громадянин України,
2. який має право голосу

Принцип загального виборчого права

Право бути обраним
Не мають

Парламентські

Президентські

Місцеві

громадянин, який має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку

- 1) Особа, яка двічі підряд обиралася на пост Президента України
- 2) Особа, повноваження якої на посту Президента України були припинені достроково

громадянин України, який має судимість за:

- вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину,
- кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян
- корупційного кримінального правопорушення, якщо ця судимість не погашена або не знята

Право висування кандидата

мають

Парламентські

Президентські

Місцеві

Громадяни України, які мають право голосу.

право реалізується:

1. через політичні партії
2. шляхом самовисування

Громадяни України, які мають право голосу.

право реалізується:

1. через політичні партії
2. шляхом самовисування

Громадяни України, які мають право голосу. право реалізується:

1. через політичні партії (обласні, районні, міські, районні у містах, республіканські організації)
2. шляхом самовисування

Рівне виборче право

Громадяни України беруть участь у виборах на рівних засадах.

Рівність прав і можливостей кандидатів, партій (організацій партій)

1. заборонаю привілеїв чи обмежень кандидатів в залежності від суб'єкта висування, за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, інвалідності та стану здоров'я, за мовними або іншими ознаками;
2. заборонаю втручання органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та службових осіб у виборчий процес, за винятком здійснення повноважень, передбачених цим Кодексом;
3. рівним та неупередженим ставленням органів публічної влади та ін.
4. заборонаю використання для фінансування передвиборної агітації інших коштів, крім коштів виборчого фонду партії
5. рівним та неупередженим ставленням ЗМІ.

Пряме виборче право

Виборці обирають Президента України, народних депутатів України, депутатів ВР АРК, місцевих рад, сільських, селищних, міських голів безпосередньо шляхом голосування

Вільні вибори

Громадяни

Мають право

вільно агітувати за або проти кандидатів, партій

вільно і всебічно обговорювати передвиборні програми кандидатів, партій (організацій партій), політичні, ділові та особисті якості кандидатів

Забороняється

Застосування

- насильства,
- погроз,
- обману,
- підкупу
- будь-яких інших дій, що перешкоджають вільному формуванню та вільному виявленню волі виборця

Добровільність участі у виборах

Участь громадян України у виборах є добровільною. Ніхто не може бути примушений до участі чи неучасті у голосуванні на виборах, а також у висуванні кандидатів, у передвиборній агітації, в інших виборчих заходах чи у здійсненні інших виборчих процедур

Таємне голосування

Забороняється

Контроль за змістом волевиявлення виборців,

встановлення або розголошення змісту
волевиявлення конкретного виборця будь-яким

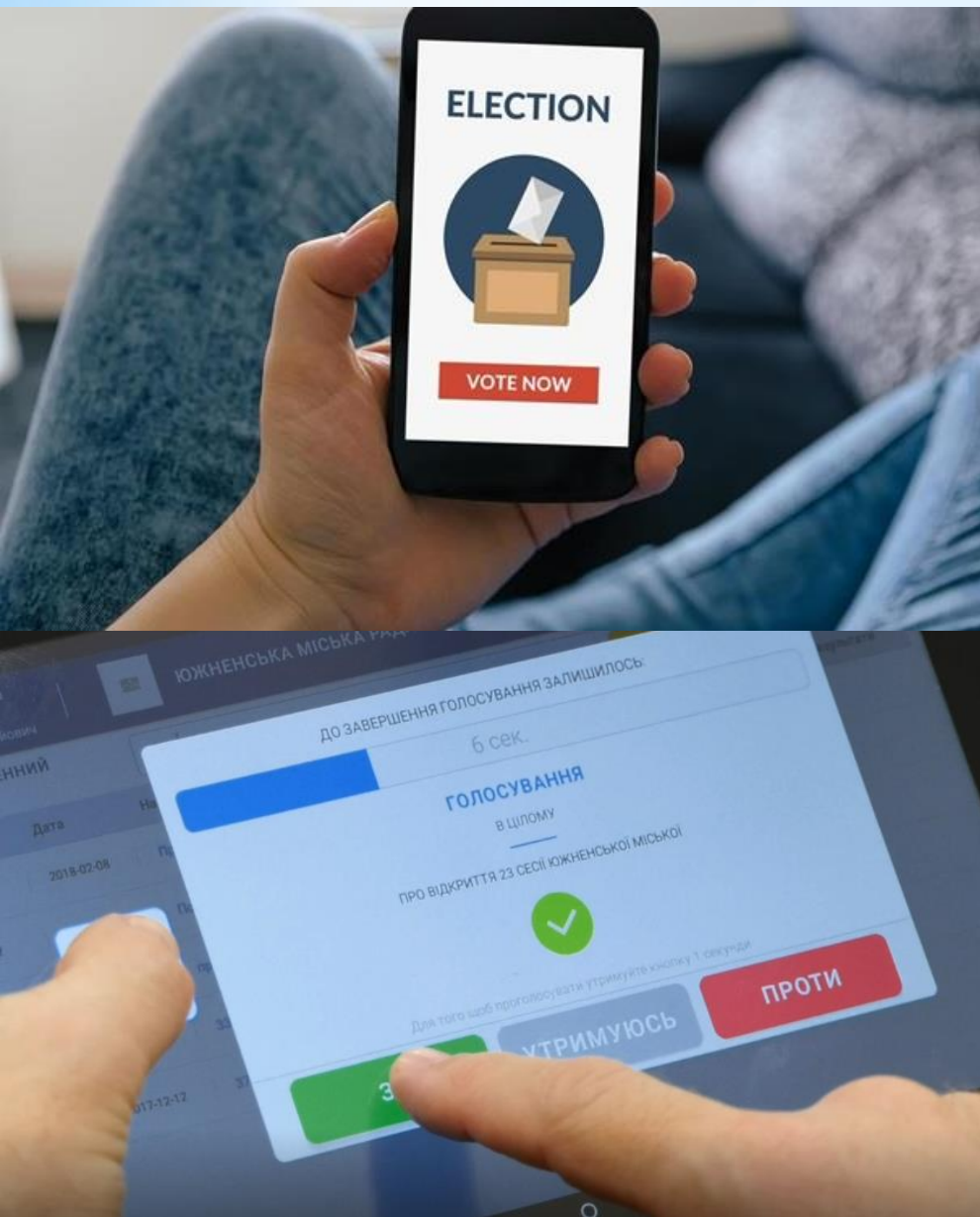
Особисте голосування

Допомога виборцю, який внаслідок інвалідності та/або стану здоров'я не може самостійно заповнити виборчий бюлетень чи опустити його у виборчу скриньку, у виконанні цих дій відповідно до його волевиявлення не вважається порушенням вимоги особистого голосування

Кожен виборець голосує на місцевих виборах особисто.

Голосування за інших осіб чи передача виборцем права голосу будь-якій іншій особі забороняється

Використання інноваційних технологій у виборчому процесі

- 1) голосування виборців на виборчій дільниці за допомогою технічних засобів та програмних засобів (машинне голосування);
- 2) проведення підрахунку голосів виборців за допомогою технічних засобів для електронного підрахунку голосів;
- 3) складання протоколів про підрахунок голосів, підсумки та результати голосування з використанням інформаційно-аналітичної системи.

Виборча система

Парламентські

Пропорційна виборча система у загальнодержавному багатомандатному ВО

Президентські

За мажоритарною системою абсолютної більшості (50%+1 голос)

Це спосіб підрахунку голосів та встановлення результатів виборів

Центральна виборча комісія

є постійно діючим колегіальним державним органом, який діє на підставі Конституції України та законів України і наділений повноваженнями щодо організації підготовки і проведення виборів всеукраїнського і місцевих референдумів

До складу Комісії входять 17 членів Комісії (в т.ч Голова ЦВК+два заступники Голови ЦВК та секретар ЦВК+члени ЦВК)

Строк повноважень 7 років

Верховна Рада України призначає на посади та звільняє з посад членів ЦВК за поданням Президента України

Членом ЦВК

Може бути

Не може бути

1. громадянин України,
2. який двадцяти п'яти років,
3. має право голосу,
4. проживає в Україні не менше п'яти останніх років
5. володіє державною мовою

1. Громадянин, який має судимість за вчинення злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята в установленому законом порядку,
2. на якого протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційних правопорушень
3. який визнаний у встановленому порядку недієздатним чи обмежено дієздатним.

Члени ЦВК є посадовими особами (не можуть суміщати діяльність, бути народним депутатом України (кандидатом), мати представницький мандат, бути членом політичної партії

Дострокове припинення повноважень члена ЦВК та усього складу

- 1) особиста заява про складення повноважень;
- 2) досягнення 65-річного віку;
- 3) припинення громадянства України;
- 4) вибуття на постійне місце проживання за межі України;
- 5) недотримання вимог щодо несумісності з іншими видами діяльності, встановлених частинами третьою, п'ятою статті 7 цього Закону;
- 6) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;
- 7) визнання недієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;
- 8) порушення членом Комісії присяги;
- 9) неможливість виконання своїх повноважень за станом здоров'я;
- 10) набрання законної сили судовим рішенням, відповідно до якого члена Комісії притягнуто до відповідальності за адміністративне корупційне правопорушення;

1. Повноваження всього складу Комісії можуть бути достроково припинені Верховною Радою України за вмотивованим поданням Президента України
2. Рішення про дострокове припинення повноважень шляхом звільнення з посади всього складу Комісії приймається Верховною Радою України не менш як 2/3 від її конституційного складу.

Склад дільничних виборчих комісій

Для малих
дільниць

10-14 осіб

Для середніх
дільниць

12-16 осіб

Для великих
дільниць

14-18 осіб

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ВИБОРЦІВ

Списки виборців

Органи ведення Державного реєстру виборців складають попередні списки виборців

Державний реєстр виборців - це автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для зберігання, обробки даних, які містять відомості про виборців, та порядок користування ними, створена для забезпечення державного обліку громадян України, які мають право голосу

Усього виборців в Україні 35 538 517

ПОРЯДОК ВКЛЮЧЕННЯ ДО СПИСКУ ВИБОРЦІВ

Перевірити, чи включені Ви до списку виборців, можна:

[1] На офіційному сайті Державного реєстру виборців

зайти на сайт

увійти в «Кабінет виборця»

Перевірка включення

обрати «Перевірка включення»

заповнити свої дані та зазначити електронну адресу, на яку надійде секретний код

Секретний код

ввести секретний код

Інформація про Вашу адресу для голосування

отримати інформацію про Вашу адресу для голосування

Процедура займає не більше 5 хвилин

[2] За адресою виборчої дільниці

з 23 березня 2019 року

Якщо ви не включені до реєстру виборців

Прийти до відділу ведення Державного реєстру виборців, що обслуговує територію, де Ви зареєстровані

Подати письмову заяву із зазначенням відомостей про себе

Пред'явити документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство виборця:

- паспорт громадянина України
- тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянство України)

копія

додати копію відповідного документа

ПОТРІБНА ПРАВОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ?

[0 800 213 103

wiki.legalaid.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

Видано за підтримки Ради Європи

УЧАСТЬ ВПО У ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Фінансування виборів

кошти Державного бюджету
України

Кошти місцевого бюджету

коштів виборчих фондів
кандидатів

коштів виборчих фондів
партій

Виборчий фонд

Розмір виборчого фонду
політичної партії

Не може перевищувати
дев'яноста тисяч розмірів
мінімальної заробітної плати
(180 млн)

400 розмірів мінімальної
заробітної плати (фіз особа) +
800 (юр.особа) на рік

Розмір виборчого фонду
кандидата

Не може перевищувати
чотирьох тисяч розмірів
мінімальної заробітної плати
(8 млн)

десять розмірів мінімальної
заробітної плати фіз особа
(місцеві) до будь-якого виб фонду

ВЛАСНІ КОШТИ
КАНДИДАТА

КОШТИ ПАРТІЇ

ДОБРОВІЛЬНІ ВНЕСКИ
ФІЗИЧНИХ ОСІБ
(НЕ БІЛЬШЕ 487 200 ГРН)

ЗАБОРОНЕНО

ІНОЗЕМЦІ ТА ОСОБИ
БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

ВИБОРЧИЙ
ФОНД

ЗАБОРОНЕНО

АНОНІМНІ
ЖЕРТВОДАВЦІ